

Da Capo: 180 jaar Circus Ronaldo in vogelvlucht

Van wortel tot kruin: Circus Ronaldo tekent zijn complete geschiedenis op in de bonte totaalvoorstelling *Da capo*.

De kunst van *Circus Ronaldo* is dat het niet alleen een veelzijdige circusfamilie is, het *speelt* er ook een. Dat dubbele register bleek al vaak de succesformule van het *circus*, omdat het naast het spektakel ook de poging en worsteling van de clown daarachter zichtbaar maakt.

De verstrengeling van *circus* en theater wordt alleen hechter nu het gezelschap steeds vaker zijn eigen historie vertelt. In de film *Cinema malfait* (2020) kroop Danny Ronaldo al eens in de huid van pionier Adolf Peter Van den Berghe, die in 1842 van huis wegliep om zich aan te sluiten bij een *circus*. Het prachtige duet *Sono io?* (2021) verbeeldde hoe Danny nu zelf de fakkel doorgeeft aan zoon Pepijn.

Da capo vertelt nu de complete familiegeschiedenis, die zeven generaties overspant. Aan het begin zie je Adolf Peter zich opwerken van stalknecht tot acrobaat te paard. Hij huwt een actrice, met wie hij een mix van *circus* en commedia dell'arte ontwikkelt. Maar ook de technische innovaties die de familie introduceerde, passeren de revue – ze bouwde haar eigen stoomgenerator en speelde als eerste in ons land met gloeilamp.

Joekels van auto's

Da capo is een indrukwekkende va-et-vient van figuren. De titel, een term uit de muziekwereld, geeft aan dat een stuk opnieuw vanaf het begin moet worden gespeeld. Zoals een muziekpartituur beweegt deze vijftienkoppige en intergenerationele karavaan dan ook onherroepelijk in één richting. Onderweg rijden joekels van auto's voorbij, muteert het podium tot een volkstheater en nodigt een bluesbandje toeschouwers op een dansvloer uit.

De historische referenties veronderstellen enige voorkennis van de kijker. Wellicht zie je aan het begin zowel de eerste circusstapjes en het huwelijk van Adolf Peter, maar die wordt door twee Ronaldo's vertolkt. Daardoor verlies je de continuïteit van het verhaal al eens uit het oog, en zijn het de acts die je aandacht moeten vasthouden.

Het sterkst is *Da capo* als de Ronaldo's een scène langer uitspelen. Zo ontardt een trouwfeest in pure evenwichtskunst, met pointes op glazen flessen, maar die acrobatische precisie werkt omdat ze contrasteert met de omringende gekte die lijkt weggelopen uit een Balkanfilm. Ook de ode aan het groteske volkstheater van hun voorouders is een humoristisch en technisch hoogstandje.

In *Da capo* passen veel werelden in één tent. Dat is hoegenaamd al knap; dat deze familie uit zoveel muzikale, theatrale en acrobatische vaatjes tapt dat je werkelijk *180 jaar in vogelvlucht* ziet voorbijrazen. Ook na al die tijd, en het tanen van de circustraditie die het zo trouw uitdraagt, blijft de kracht van *Circus Ronaldo* intact: dromen op mensenmaat.

Gilles Michiels